

[Stein.]

i en Tid, hvor det mere end nogen Sinde gælder, at ingen kender Dagen i Morgen. Vi lever i en Tid, hvor det er ganske umuligt at overse den erhvervsøkonomiske Udvikling, og vi vil pludselig kunne se os stillet overfor Forhold, under hvilke det vil være af den allerstørste Betydning, at Pengeinstitutterne er i Stand til netop at handle. Dette Lovforslag binder Renten, saaledes at Pengeinstitutterne i en given Situation vil være ude af Stand til at værne deres Beholdninger og til at bygge et Værn op mod en Spekulationsbølge, som maatte rejse sig, hvad enten den tager Sigte paa Varer eller Værdipapirer.

En Lovgivning som denne kan mit Parti ikke anse for at være forsvarlig, og jeg maa anbefale at stemme imod det foreliggende Lovforslag. Det Ændringsforslag, der er stillet, imødekommer et Ønske, som er fremsat subsidiært af Pengeinstitutterne. De ønsker ganske naturligt, at man ikke giver Loven tilbagevirkende Kraft. Dette Ændringsforslag er en Forbedring, som vi kan stemme for, men Lovforslaget som Helhed maa jeg anbefale at stemme imod.

Handelsministeren (Hauge): Jeg takker Udvalget. Det Ændringsforslag, som er stillet i Forstaaelse med mig, kan jeg naturligvis tiltræde, og jeg takker for, at man er blevet enig om at fremme Lovforslaget.

De Bemærkninger, som den ærede Ordfører (Stensballe) gjorde, kan jeg give min Tilslutning. Jeg har ikke noget at tilføje.

Derimod vil jeg gøre et Par Bemærkninger til de Udtalelser, som det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Stein) fremsatte i sin Egenskab af Ordfører for Mindretallet. Nu vil jeg paa ingen Maade paa ny indlade mig i Diskussion om Lovforslagets Principper, men det forekommer mig, at en Del af de Bemærkninger, som det ærede Medlem fremsatte, var af en saadan Beskaffenhed, at de kræver et kort Svar. Det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds talte om, at her foretoges et Indgreb i Bankernes og Sparekassernes Selvstyre. Der foretages aldeles ikke noget Indgreb i noget Styre, hverken indenfor Banker eller Sparekasser. Dette Lovforslag indeholder ikke en Tøddel om, at der kan foretages noget som helst Indgreb, hverken i Bankernes eller Sparekassernes Styre. Bankerne og Sparekasserne er fremdeles som hidtil ganske uændret underkastet de Bestemmelser, der

findes i henholdsvis Bank- og Sparekasse-loven. Det eneste, der her er Tale om, er, at de paagældende Institutioner underkastes en Rentebestemmelse.

Saa siger det ærede Medlem, at derved sættes Selvstyret over Styr. I denne Forbindelse har det ærede Medlem udtalt sig om Saglighed og oven i Købet sagt, at der ikke var Gran af saglig Begrundelse for denne Rentenedsættelse. Jeg skal ikke anvende de samme Ord, som det ærede Medlem anvendte overfor Modparten, jeg skal kun sige, at der er saare ringe saglig Begrundelse for, men megen Overdrivelse i det ærede Medlems Udtalelse om, at her sættes Selvstyret i Banker og Sparekasser over Styr.

Rentefastsættelsen har alle Dage været et Diktat her i Landet. Den er det ogsaa i i andre Lande. Den almindelige Rentefastsættelse er et Diktat, øvet af den Nationalbank, man har i de forskellige Lande. Ja, det er endogsaa saaledes, at den danske Nationalbank uden at spørge hverken den ene eller den anden, Regering eller Rigsdag, kan fastsætte Diskontoen her i Landet, som er Grundlaget for al Renteberregning. Det kan den gøre i opadstigende Retning og i nedadgaaende Retning, og den gør det og har gjort det i en Række Aar, ofte paa en saadan Maade, at det har været Genstand for megen Kritik. Det er derfor en mægtig Overdrivelse og uden Forbindelse med virkelig saglig Begrundelse af Forholdet nu at sige, at naar man her ved Lov bestemmer, at Renten af Indskud i Banker og Sparekasser ikke maa overstige et vist Beløb, taber Bankerne og Sparekasserne deres Selvstyre.

Det ærede Medlems Udtalelser herom er saa meget mærkeligere, som han selv i den Del af Betænkningen, som han har skrevet, fremhæver det ønskelige i, at Renten nedsættes. Det ærede Medlem vil bare ikke have, at Rigsdagen og Regeringen skal have noget Indseende med Renteforholdene, uagtet Sagen ligger saaledes, at hele Landets Erhvervsliv og ikke mindst den Del af det, som her særlig kommer i Betragtning, i lang Tid har vaandet sig under den herskende Krise. Der har for Regeringen foreligget Andragende paa Andragende, under skrevet ogsaa af Medlemmer af det ærede Medlems Parti, om, at der paa den kraftigst mulige Maade bør gribes ind i Renteforholdene, fordi det ikke er muligt for de paagældende at bære den bestaaende Rente. Det ærede Medlem er jo heller ikke uvideende om, at de Krav, der er fremsat, gaar ud paa en ganske anderledes stærk Indgriben i Renteforholdene end den, her er Tale om.